

Tájékoztató összeállítás: A kormány jelentés tervezete az Európai Unió munkavédelmi irányelveinek megvalósulásáról 2007-2012 időszakban

Az Európai Bizottság saját ügyrendje alapján napirendre tűzte, a munkavédelemre (munkabiztonság, munkaegészségügy) vonatkozó uniós irányelvek, (az irányelvek felsorolása függelékben a hozzá tartozó magyar szabályozást megvalósító törvény helyekkel) megvalósulását a tagországokban. Ehhez a tagországoknak „jelentést” kell küldeni. A Hazai jelentés azon részei kerülnek ismertetésre, amelyek érintik a tagszervezeteink területét. A dokumentum a mellékletben felsorolt irányelvek megvalósulásával foglalkozik. A jelentés, mindaddig terv, amíg a kormányzat nem hagyja jóvá. Ennek várható ideje 2013. december közepe.

Függelék:

1. Általános adatok és információk
2. Kivonat, a foglalkozás-egészségügyi szolgálatok éves jelentéséből
3. Az irányelvek jegyzéke
4. Az EU Irányelveket megvalósító Nemzeti jogszabályok bemutatása

Az egységes munkavédelem kialakulásának közvetlen előzményei

Magyarországon már 1988-ban ratifikálásra került a 161. számú¹, valamint 2000-ben a 155. számú ILO Egyezmény². 1994-től hatályba lépett a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.), 1995-től az üzem egészségügyi szolgálat bázisán létrejött a foglalkozás-egészségügyi szolgálat. A munkabiztonság és a foglalkozás-egészségügy – az eltérő hatásköri szabályozás, szakmai irányítás, felügyelet, ellenőrzés és finanszírozás miatt – megosztott az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség (OMMF), a Magyar Bányászati Hivatal (MBH) és az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ).

Hazánk 2004. május 1-jétől az Európai Unió teljes jogú tagja lett, amit a csatlakozás feltételeként megelőzött számos – a munkavédelmet is érintő – jogharmonizációs (~jogközelítési) kötelezettség teljesítése. Magyarországon az Mvt. (és végrehajtási rendeletei) értelmében szervezett munkavégzés esetén a munkáltatók (a gazdálkodó szervezetek) objektív feladata a munkahelyi munkavédelmi [munkabiztonsági és munkaegészségügyi (munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi)] követelmények megvalósítása. A munkavédelmi szabályozás három szintjéhez (törvények, kormányrendeletek, ágazati jogszabályok) számos egyéb szabály (szabályzat, szabvány) is kapcsolódik.

Az egységes munkavédelmi hatóság létrejötte

A 2006-2007. év fordulóján zajló államháztartási reform és kormányzati szerkezetátalakítás részeként valósult meg az egységes munkavédelem létrehozása jogi szabályozás és szervezeti átalakítás révén. Létrejött az OMMF. Az egységes munkavédelmi hatóság létrejöttét követően megkezdődött a hét régióba szerveződött egységes munkavédelmi felügyelet és ellenőrzés megvalósítása.

A közigazgatás 2011. évi átalakítása, korszerűsítése során létrejöttek a fővárosi/megyei kormányhivatalok az egyes szakigazgatási szervekkel. A munkavédelmi felügyelőségek a fővárosi és megyei kormányhivatalok munkavédelmi szakigazgatási szervének önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezeti egységei lettek.

A munkavédelem szabályozását a vizsgált tárgyidőszakban (2007-2012 között) kettőség jellemezte: a közigazgatásban zajló dereguláció mellett a normarendszer korszerűsítésére is sor került. Változás következett be a nemzeti szabályozás, az intézményi struktúra, az eljárásrend, az adminisztrációs terhek, stb. tekintetében is.

A deregulációs folyamat során bekövetkező – a munkavédelmet érintő változások többek között: Több jogszabály hatályon kívül került, korszerűsödött. Az Alaptörvénybe belekerült:

¹ 1988. évi törvényerejű rendelet a Genfben, az 1985. évi június 26. napján kelt, az üzemegészségügyről szóló egyezmény kihirdetéséről

² 2000. évi LXXV. törvény a munkavállalók biztonságáról, egészségéről és a munkakörnyezetről szóló, a nemzetközi munkaügyi konferencia 1981. évi 67. ülészakán elfogadott 155. számú Egyezmény kihirdetéséről

„(1) A munkavállalók és a munkaadók - a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más közösségi célokra is figyelemmel - együttműködnek egymással.

(2) Törvényben meghatározottak szerint a munkavállalóknak, a munkaadóknak, valamint szervezeteiknek joguk van ahhoz, hogy egymással tárgyalást folytassanak, annak alapján kollektív szerződést kössenek, érdekeik védelmében együttesen fellépjenek, vagy munkabeszüntetést tartsanak.

(3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.” [XVII. Cikk (1) - (3) bekezdése]

„(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészségéhez.

A munkavédelmi törvény is többször módosult. Ennek legmarkánsabb területe a munkahelyi kockázatértékeléssel, és a kémiai biztonsággal kapcsolatos változtatások, melyek a munkavállalók biztonságát, egészségét, és munkahigiénés ellátottságát hivatottak európai szintre hozni. Az uniós jogi aktusoknak megfelelően módosult a kémiai biztonsági törvény, és kiegészítését szolgáló miniszteri rendelet is. Beépültek a REACH fogalmi eljárási rendszerei.

A szociális partnerekkel folytatott konzultációkat és e jelentés elkészítésébe való bevonásukat célzó intézkedések.

1. Tájékoztatás, tanácsadás a munkavédelmi tanácsadó szolgálaton keresztül, valamint Mvt. szerinti munkavédelmi információs rendszer működtetésével valósul meg. Az utóbbi, még kiegészül a kampány rendezvényeken, az igazgatóságokon rendezett „nyílt napokon” történő közvetlen tájékoztatásokkal.
2. A korszerű munkavédelem megvalósításához elengedhetetlen a szociális partnerek (kormányzati, munkáltatói és munkavállalói érdekképviselő) közötti folyamatos együttműködés. Az Mvt. által meghatározott tárgyaló csoportokból álló Munkavédelmi Bizottság saját ügyrend alapján végzi az országos munkavédelmi érdekegyeztetést (tárgyalás, véleményezés, állásfoglalás, ajánlás, munkavédelmi információs rendszer segítése, a munkavédelmi oktatás és nevelés tartalmi meghatározása, stb.).

A magyarországi munkavédelem intézményrendszere is a WHO Alkotmánya, az ILO Egyezményei és Ajánlásai, az EU Irányelvei alapján jött létre a nemzeti hagyományok figyelembe vétele mellett. A munkavédelmet a hazai szabályrendszer is alapvető emberi alapjogként határozza meg, amelynek érdekében minden szervezett munkavégzéskor a munkahelyen biztosítani kell az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit a munkabiztonság és a munkaegészségügy révén, valamint a munkahelyi szociális jól-lét fenntartásával a munkabalesetek és a foglalkozási (és foglalkozással összefüggő) megbetegedések megelőzése, a munkavégző képesség megőrzése és fejlesztése érdekében

Ezek után a jelentés felsorolja a Munkavédelmi törvény második (az állam feladatai) és negyedik (munkáltatók feladatai) fejezetében leírtakat.

Ezekből kiemelten foglalkozik a kockázatértékeléssel.

1989-től hatályos az EU „legfőbb munkavédelmi alaptörvénye”, a 89/391/EGK rendelet. Az Irányelv általános kötelezettségként írja elő a foglalkozási kockázatok (balesetek és egészségkárosodások) megelőzését. A *kockázatbecslést (risk assesement), mint a megelőző intézkedéseket szolgáló döntés előkészítő módszert* vezette be, de a végrehajtását szolgáló rendeletek többsége már kockázatelemzésre alapozza a megelőző intézkedéseket. A kockázatbecslés elve a munkavédelemben gyakorlatilag változatlan, de az elmúlt időszakban számos olyan módszer jött létre, amelyből a legmegfelelőbbet kell kiválasztani és alkalmazni a munkáltatóknak a munkahelyeken a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzése érdekében.

A kockázatértékelés a munkahelyi veszélyekből fakadó egészségi és biztonsági kockázatok értékelésének a folyamata. Ez a munka összes aspektusának a szisztematikus, rendszerszerű vizsgálatát jelenti, amelynek során áttekintik, hogy mi okozhat sérülést vagy kárt; kiküszöbölhető-e a veszélyek; és ha nem, akkor milyen megelőző-, vagy védőintézkedéseket kell, vagy kellene tenni a

kockázatok megfelelő kezelése érdekében. A kockázatértékelés napjainkra a munkáltatók munkavédelmi tevékenységének központi és alapvető fontosságú eleme, a munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések megelőzésének alapja. A jó munkahelyi biztonság és egészségvédelem kulcsa.

A munkahelyi kockázatok értékelésével kapcsolatos munkáltatói tevékenység ellenőrzése a munkavédelmi hatóság (munkavédelmi felügyelő) feladata.

A munkavédelmi hatóság főbb ellenőrzési tapasztalatai az alábbiak:

- a munkáltatók jogkövető magatartása a kockázatértékelés elkészítésében is változó,
- a kockázatértékelések ágazatonként eltérő színvonalú,
- egyes munkatevékenységekre (képernyő előtti munkavégzés) kiemelt figyelmet fordítanak, de a zajjal, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázati tényezőkre kevésbé,
- a kockázatértékelés teljes hiánya csak KKV-knál fordult elő,
- a kockázatértékelés alapján megelőző intézkedést nem minden munkáltató határoz meg.

A munkáltatónak kockázatkezelés keretében hatékony intézkedéseket kell hoznia nemcsak a munkavállalók, hanem a munkavégzés hatókörében tartózkodók biztonsága és egészségének védelme érdekében is. A kockázatkezelés felelősségét alapvetően a munkáltató viseli, azonban munkabiztonsági és munkaegészségügyi (esetenként más szakértők) szakmai segítségét igénybe veszi, **továbbá köteles a munkavállalókkal/képviselőkkel folyamatosan konzultálni.**

A munkavédelmi hatóság tapasztalata szerint a munkáltatók jelentős része csak formálisan vonja be a foglalkozás egészségügyi szolgálatokat a megelőző feladatok ellátásába, a kockázatkezelő intézkedések megvalósításába, ami elsősorban szemléletbeli okokra, de főként a jogszabályok ismeretének, esetenként a szolgálatok (személyek és szervezetek) közreműködésének hiányára utal. A munkavállalók és képviselőik bevonása (pl. konzultációk, részvétel).

Az Irányelv prioritásként kezeli a munkavállalókkal és képviselőkkel való együttműködést, tanácskozás és konzultáció biztosítását. A hazai jogszabályok időközbeni módosításának egyik indoka volt, hogy ez a kitétel, hogy ne csak a munkavédelmi törvényben, hanem valamennyi rendeletben külön-külön is megjelenjen.

A hazai szabályozás szerint munkavédelmi képviselő választást kell tartani minden olyan munkáltatónál, ahol az Mt. hatálya alá tartozó munkavállalók létszáma legalább ötven fő.

A munkavállalónak, a munkavédelmi képviselőnek és a munkáltatónak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében együtt kell működniük, különösen a szükséges információt (tájékoztatás) tekintetében.

A munkavédelmi képviselőt (három képviselő esetén bizottságot) számos jog megilleti, így jogosult meggyőződni:

- a munkahelyek, a munkaeszközök és egyéni védőeszközök biztonságos állapotáról,
- a megelőzésére tett intézkedések végrehajtásáról,
- a munkavállalóknak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre történő felkészítéséről és felkészültségéről.

A munkavédelmi képviselő tájékozódhat a munkavállalóktól, részt vehet a munkáltató alapvető munkavédelmi döntéseinek előkészítésében (pl. a munkavédelmi oktatás megtervezése és megszervezése). A munkavédelmi képviselő tájékoztatást kérhet a munkáltatótól, véleményt nyilváníthat, a munkáltatónál a szükséges intézkedés megtételét kezdeményezheti. A munkavédelmi képviselőnek részvételi joga van a munkabalesetek kivizsgálásában, közreműködhet a foglalkozási megbetegedés körülményeinek feltárásában. A munkavédelmi képviselő indokolt esetben a hatáskörrel rendelkező munkavédelmi hatósághoz fordulhat, és - a munkáltatóval történő előzetes megállapodás alapján - szakértőt vehet igénybe, továbbá megbeszélést folytathat a munkavédelmi hatósággal.

A munkavédelmi hatósági ellenőrzések során az eljáró felügyelő külön kéri a munkáltatótól a munkavédelmi képviselő részvételének biztosítását.

A munkavédelmi képviselő választás lehetősége munkavállalói létszámhoz kötött, ezért jellemzően a közepes és a nagyvállalkozásoknál történik meg, a kis- és mikro vállalkozásoknál nem.

Az egészségi állapot folyamatos ellenőrzése

Az irányelv az egészségügyi felügyelet vonatkozásában arról rendelkezik, hogy a munkahelyi egészséget és biztonságot veszélyeztető kockázatoknak kitett munkavállalók megfelelő egészségügyi felülvizsgálatban részesüljenek a nemzeti jogszabályoknak, illetve a gyakorlatnak megfelelően a nemzeti egészségügyi ellátó rendszer keretein belül.

A munkavédelmi hatóság ellenőrzési tapasztalatai közvetettek, a munkáltatók tájékoztatásán, dokumentációin alapulnak. Az elmúlt időszakban a leggyakoribb jogsértést az időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatok elmulasztása jelentette, de komoly szakmai problémát okozott az is, hogy az egyszerűsített foglalkoztatási formában munkát végző dolgozók alkalmassági vizsgálata nem feltétele a foglalkoztatásnak.

A KKV-k döntő része a szabályozás – beleértve a munkavédelmi szabályozást is – adminisztratív terheire és a munkavédelmi szolgáltatás (munkabiztonsági, foglalkozás-egészségügyi, munkahigiénés) jelentős költségeire hivatkozva nem teljesítette maradéktalanul a munkavédelemmel kapcsolatos feladatait.

Az irányelvek megvalósulásának értékelése néhány területen

Magyarországon bejelentés köteles (3 napot meghaladó munkakieséssel járó) munkabalesetek, és ezen belül a súlyos munkabalesetek száma a vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat. Ennek fő okát a gazdasági környezet kedvezőtlen alakulása (a vállalkozások és a szervezeten munkát végzők számának csökkenése, az építőipari tevékenység visszaesése, tevékenységek megszűnése, beruházások elmaradása, stb.), a bejelentési fegyelem hiányossága, a balesetek eltitkolása jelenti. Azt, hogy a hazai viszonyok kedvezőbb képet mutatnak, semmi sem indokolja, noha a munkabalesetek és halálos munkabalesetek incidenciája is az EU27 átlag alatti. Ez is mutatja, hogy az alkalmazott indikátorok nem biztos, hogy valós képet mutatnak.

Magyarországon az összes érdemi munkavédelmi intézkedés száma az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat (2009-ben 104 066 eset, 2012-ben már csak 83 002 eset volt).

A munkáltatók jogkövető magatartása eltérő. A jogszabályok által nem szankcionált (például a munkáltató által eltitkolt, de más úton felderített munkabaleset), vagy a munkavédelmi hatóság ellenőrzései által kevésbé érintett rendelkezéseket a munkáltatók nem tekintik kötelezőnek és nem hajtják végre. Mulasztás tapasztalható például a védőoltások, a rákkeltőkkel és az azbeszt tartalmú anyaggal végzett tevékenységek bejelentése területén is. Az irányelvek célkitűzései a bejelentési kötelezettség önkéntes végrehajtásának elmaradása miatt gyakran sérülnek. A munkabiztonsági szakemberek munkájának színvonala nem minden esetben megfelelő. Ennek oka lehet, hogy munkabiztonsági szakemberek esetén nincs kötelező akkreditált továbbképzési rendszer, mint a munkaegészségügyben dolgozó orvosok, ápolók számára.

A tőkehiányos vállalkozások esetében komoly anyagi terhet jelent az egészségi kockázatok felméréséhez, a megelőző intézkedések meghozatalához szükséges mérések elvéggeztetése is.

Az irányelvek átvétele mellett indokolt a „belső jogharmonizáció” elvégzése, de a harmonizált szabványok honosítására, on-line hozzáférésére is szükség van, főleg a KKV-k esetén.

Az adminisztratív terhek csökkentése kibúvót teremtett a munkavédelmi adatszolgáltatás megkerülésre, így a dokumentumok ellenőrzése is sokszor gondot okoz a hatóságnak. A KKV-k sok esetben nem értik meg a jogszabályok, vagy irányelvek szövegét, gyakran csak az ellenőrzés hatására vagy balesetet követően foglalkoznak a kötelezettségeikkel.

A felügyelői létszám elmúlt években bekövetkezett drasztikus csökkenése miatt az ellenőrzések száma is csökkent, ezért a rendszeres ellenőrzés pozitív hatása szűk munkáltatói körben érvényesül.

Az elmúlt évek szervezeti változásai, az új szemlélet eredményeként a bírságolás háttérbe szorult, a hatóság főként tanácsadással segíti, a hiányosság megszüntetésére kötelezi a munkáltatókat. Ez esetenként visszaéléseket okoz és rontja a munkavédelmi fegyelmet.

Az irányelvek hazai átültetése az elmúlt időszakban jelentős változást eredményezett szakmai, szervezeti, szervezési vonatkozásban is. Problémát jelentett az egyes irányelvek értelmezése, ha a követelmények mellett részletes végrehajtási utasításokat nem tartalmazott. Ez kiemelten jellemző a kockázatértékelés irányelv szerinti és a végrehajtási rendeletekben megjelenő kockázatbecslési és kockázatkezelési követelmények teljesítésére.

Napjainkban a legfőbb problémát a pszichoszociális kockázatok, a foglalkozási rákkeltők és a mozgásszervi rendellenességet kiváltó tényezők – mint a munkavállalók egészségét leginkább veszélyeztető tényezők – szabályrendszere és munkahelyi kockázatkezelése jelenti (a munkahelyi stressz/disz-stressz, a foglalkozási és foglalkozással is összefüggő daganatok, a rendkívül sokféle és nagyarányú mozgásszervi betegségek felderítése miatt.).

Eddig az általános a 89/391/EGK irányelv Magyarországi érvényesüléséről történt az értékelés, ez után az egyedi irányelvek következnek

A munkahelyek munkavédelmi követelményének minimális szintjéről

A Magyarországi szabályozás rendelet az irányelvhez képest néhány esetben részletesebb szabályokat (kiegészítő intézkedéseket) tartalmaz.

Ilyenek: PI.: A szellőztető rendszerekre, a klimatikus viszonyokra, hősugárzásra, a pihenő, étkező helyiségekre vonatkozó, a megvilágításra, a zaj, és rezgésekre vonatkozó előírásai.

A kis és középvállalkozások számára elsősorban pénzügyi nehézséget jelent, az előírásoknak megfelelő munkahely kialakítása és a működés során a minimum követelmények betartása.

A szabadtéri munkahelyek (építőipar, biztonsági szolgálatok) szociális helyiségeinek megléte és az ivóvíz ellátás biztosításában vannak hiányosságok. A zárt munkahelyeken az elavult, korszerűtlen épületek nem felelnek meg az irányelv követelményeinek (például az állattenyésztés során). A telepített munkahelyeken általában nem tudják biztosítani a jogszabályban meghatározott klímaparamétereket.

A munkaeszközök, és használatuk biztonsági követelményei

A munkavédelmi hatóság tapasztalatai szerint a munkáltatók igyekeznek az FMM rendelet követelményeinek megfelelni. A régi munkaeszközöket is próbálják az előírásoknak megfelelően átalakítani, újabb munkaeszközök, gépek többnyire kielégítik a feltételeket. Ennek ellenére előfordult, hogy a munkáltatók által saját maguknak legyártott gépek megfelelő biztonsági berendezés nélkül kerültek használatba vételre, ami miatt súlyos csonkulásos munkabaleset következett be. Gyakori probléma, hogy a különböző védőburkolatok, védőberendezések működőképességére nem fordítanak figyelmet. Amennyiben a munkaeszközt közvetlen balesetveszélyt jelentő hiányossággal üzemeltetik, használata felfüggesztésre kerül, közvetlen veszélyt nem jelentő hiányosság esetében határidő kötelezés történik a hiányosság megszüntetésére. Amennyiben kereskedelmi forgalomba is kerülő gép konstrukciója nem elégíti ki a feltételeket úgy a munkaeszköz, mint gép vonatkozásában a KPIR rendszer felé is riasztással és a munkavédelmi hatóság.

Az ellenőrzési tapasztalatok szerint a nagyvállalkozásoknál a veszélyes munkaeszközök üzembe helyezését megelőző munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatok és az időszakos biztonsági felülvizsgálatok megtörténnek, a dokumentumok is megfelelőek. A veszélyes munkaeszközök felülvizsgálata is megtörténik, de az ellenőrző felülvizsgálatok körét, és formáját nem minden esetben szabályozza a munkáltató. A nem veszélyes gépek esetében a dokumentált ellenőrző és időszakos ellenőrző felülvizsgálat, vagy szerelői felülvizsgálat gyakran elmarad, ilyenkor a munkavédelmi felügyelő a gép műszaki állapotától függően határozatlanban kötelezi a munkáltatót a hiányosság

megszüntetésére. A kis és mikro vállalkozások esetén gyakori, hogy az ellenőrző felülvizsgálatokra nem került sor.

Az FMM rendelet is az irányelvhez képest több esetben részletesebb szabályokat (kiegészítő intézkedéseket) tartalmaz.

Egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményei

Az ide vonatkozó EüM rendelet az irányelv tartalmát hűen átvette, néhány kérdést részletesebben szabályozott. A kollektív védelem elsőbbségének törvényi szabályozása ellenére a gyakorlati tapasztalatok változatos képet mutatnak.

Az állandó (telepített) munkahelyeken a kollektív védelem elsőbbsége jellemzően megvalósul, különösen a nagyvállalatoknál. A kollektív védelem mellőzése elsősorban a kis és mikro vállalkozásoknál tapasztalható, főleg az építőiparban nem biztosított a leesés elleni kollektív védelem, hanem egyéni védőeszközöket alkalmaznak.

A nagyobb munkáltatók a munkavállalók számára megfelelő tájékoztatást, elméleti és gyakorlati oktatást nyújtanak. Ezekben az esetekben a munkáltatóknál rendszerint munkavédelmi képviselők is működnek, valamint a foglalkozás-egészségügyi szolgálat is ellátja az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos feladatát (tanácsadás, használat).

Előfordul azonban, hogy az egyéni védőeszközökre vonatkozóan jó belső szabályozással rendelkező munkáltatók munkavállalói a gyakorlatban nem ismerik a védőeszközök rendeltetésszerű használatának szabályait.

A rossz anyagi helyzetben lévő KKV-k munkavállalói az egyéni védőeszközök használatával sem elméleti, sem gyakorlati ismertekkel nem rendelkeznek.

A munkáltatók gyakran nem győződnek meg arról, hogy a munkavállalók elsajátították-e az oktatás anyagát. Az oktatásokhoz készített tematikák tartalma igen változatos, sok esetben azonban nem készítik el. A rendelkezésre álló oktatási tematikák egy része nem kellően részletezett, és nem tartalmazza megnyugtató módon a védőeszköz használatára vonatkozó ismereteket. A tájékoztatás elsősorban az „egyszerűbb védőeszközök” esetében marad el.

A vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatnak kitett munkavállalók védelme

A vegyi anyagok munkahelyi használatáról több jogszabály is rendelkezik. A nemzeti szabályozás alapja a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Kbtv.). A Kbt. és a Mvt. végrehajtására kiadott rendeletek az Irányelv végrehajtását szolgáló egyedi irányelvekkel összhangban kerültek meghatározásra. A multinacionális cégeknél a rendelkezések betartása általában megoldott, mivel kellő számú és képzettségű munkaerővel rendelkeznek. A KKV-k esetén a jogszabályok közötti kapcsolat értelmezése is nehézséget okoz: a REACH rendelet hosszú és bonyolult számukra, a CLP rendelettel az eddigi információk egy része vált elavulttá, ezért csak képzéssel - továbbképzéssel, tanácsadással, szakértők bevonásával képesek megfelelni az előírásoknak. Veszélyes anyagot felhasználó KKV-k egy része nincs tisztában azzal, hogy rákkeltő anyag esetében a jogszabályokat - EüM-SzCsM együttes rendeletet, az EüM4 rendeletet, a 98/24/EK irányelv 10. cikk tekintetében az NM rendeletet - együttesen kell alkalmazni a biztonsági és egészségvédelmi intézkedések megtételéhez (pl. a munkahelyi levegőben megengedhető határértékek, a biológiai monitorozáshoz szükséges vizsgálatok tekintetében).

Az itt nem bemutatott irányelveknél: PI:

Kézi tehermozgatás, képernyő előtt végzett munka, rákkeltő anyagokkal, és mutagénekkel, a biztonsági és egészségvédelmi jelzések használatának minimum követelményei, a sérülékeny munkavállalói csoportok, robbanásveszélyes légkör kockázatának kitettek, fizikai tényezők vibráció, zaj, elektromágneses terek, mesterséges optikai sugárzásról szóló irányelveknek értékelésénél.

Az eddig részletesebben felsorolt tapasztalatok ismétlődése a jellemző.

Vagyis: A nagyobb munkáltatóknál általában megvalósítják az irányelvekben, és a hazai szabályozásban foglaltakat. Ki kell emelni viszont, hogy a magasabb munka kultúrájú területről érkezett tulajdonosok által vezetett cégeknél ez természetes, míg másoknál akadnak gondok.

A KKV-k számára nem egyszerű az uniós, és nemzeti rendelkezések értelmezése, és megvalósítása. Ennek okai a megfelelő képzettségű szakember foglalkoztatásának hiánya, valamint a gazdasági korlátozottságuk. Az okok következtében igyekeznek a minél olcsóbb megoldásokra. Ami miatt a például a fizikai-kémiai hatások méréseinek szakember megvalósítását is igyekeznek elkerülni, amiből következik, hogy a kockázatértékeléseket is tájékoztatójellegű mérésekre, és becslésekre alapozzák. Ez, és a hasonló okok eredményezik azt, hogy, a munkavédelmi követelményeknek nem tudnak maradéktalanul megfelelni.

A szakszervezeti oldal véleménye, javaslatai:

Általános megállapítások:

A jelentés tervezet részletesen taglalja országunkban a munkavédelmi helyzetet.

A leírtak történetisége, és tényei valóban mutatják az EU irányelvek hazánkra való levetítését, törvényi, rendeleti, háttérét. A megvalósulásukban vannak hangsúlybeli nézet különbségek, valamint hiányoznak belőle ide való tények. A fennálló problémák megoldását a Nemzeti Munkavédelmi Politika elfogadása elősegítené.

Szövegszerű bővítések:

- kerüljön be a műszakos, megszakítás nélküli, és az éjszakai munkarend kiemelt pszichoszociális kockázati tényezőként.
- A választott munkavédelmi képviselő bevonása a törvény által meghatározott területeken többször sérül. Még létének hiányát sem igazán kifogásolja a felügyelet. Már a mv-i képviselők választása is problémás. Ott történik meg, ahol a tulajdonos olyan munkakultúrájú helyről érkezett, ahol ez természetes, vagy erős szakszervezet van jelen. A hatósági ellenőrzés nem terjed ki hatékonyan erre a területre.
- A képzés, előadások magas részvételi díjai az érdeklődők jelentős részét távol tartják. A képzés költségeit a vállalkozások számára valamilyen módon csökkenteni kell, e nélkül marad a vázolt helyzet.
- A KKV-k munkavédelmi színvonalának emelését elősegítené az a modell, amely a területi munkavédelmi képviselőt elismeri. Ez segítené a hatóság ellenőrzését, felhívna a figyelmet a szükséges feladatok megoldására.
- Utalni kéne arra, hogy az összes munkavédelmi intézkedés számának csökkenése, az előtte felsorolt bejelentési köteles munkabalesetek csökkenő tendenciájának okain kívül, a felügyelői létszám csökkenése következtében a csökkenő ellenőrzések száma miatt, is kevesebb.
- A kockázatértékelés fejezetben az addig leírt pszichoszociális kockázatok kezelésének alulteljesítése miatt javasoljuk szerepeltetni ezt a tényezőt a módszertani iránymutatásra szükség területek felsorolásában, így kiemelődne a fontossága.
- Az egyes tagállamok munkavédelmi politikájának az összehangolása? Igen ez szükséges, de előbb a mienkét el kéne fogadni.

A dokumentumot összeállította:

Cseh János

Függelék:

1. Általános adatok és információk

Adattáblázat		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Összes munkaerő³ <i>Forrás: KSH</i>	Ö	4 238 100	4 208 600	4 202 600	4 255 992	4 279 827	4 353 449
	F	2 307 200	2 285 100	2 278 500	2 287 099	2 310 563	2 344 963
	N	1 930 900	1 923 500	1 924 100	1 968 893	1 969 264	2 008 486
Foglalkozt atottak <i>Forrás: KSH</i>	Ö	3 926 200	3 879 400	3 781 900	3 781 200	3 811 900	3 877 900
	F	2 143 000	2 110 800	2 044 900	2 022 600	2 057 300	2 082 400
	N	1 783 200	1 768 600	1 737 000	1 758 600	1 754 600	1 795 500
Munkáltatók száma⁴ <i>Forrás: KSH</i>		1 325 635	1 654 299	1 686 351	1 741 662	1 789 509	még nincs adat
Munkavállalók 1-9 <i>Forrás: KSH</i>		852 961	1 167 717	1 136 752	1 153 143	1 170 006	még nincs adat
Munkavállalók 10-49 <i>Forrás: KSH</i>		37 581	39 005	37 966	38 024	36 632	még nincs adat
Munkavállalók 50- 249 <i>Forrás: KSH</i>		7 862	8 111	8 322	8 203	7 970	még nincs adat
Munkavállalók ≥ 250 <i>Forrás: KSH</i>		1 313	1 347	1 396	1 329	1 351	még nincs adat
Önálló vállalkozók összlétszáma <i>Forrás: KSH</i>		425 918	438 119	501 915	540 963	573 550	még nincs adat

³ Ö=összes, F= férfi, N= nő.

⁴ Állami, magán, profitorientált és nonprofit.

Munkahelyi balesetek száma, amelyből több mint 3 munkanap hiányzás eredt <i>Forrás: NMH MMI</i>	Ö	2 0 9 2 2	22 217	18 454	19 948	17 295	17 025
	F	1 4 5 3 1	15 067	12 227	12 915	11 182	11 046
	N	6 3 9 1	7 150	6 227	7 033	6 113	5 979

1.1. Adattáblázat folytatás		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Balesetek incidenciája (100 000 munkavállalóra jutó munkahelyi balesetek száma, amelyből több mint 3 munkanap hiányzás eredt) <i>A KSH és NMH MMI adatokból számolt</i>		532,9	572,7	488,0	527,6	453,7	439,0
Balesetek incidenciája az idősebb munkavállalók körében (55 éves vagy idősebb) <i>A KSH és NMH MMI adatokból számolt</i>	Ö	497,8	557,6	508,8	558,7	448,2	449,2
	F	546,1	625,9	524,5	581,2	500,2	490,4
	N	435,7	473,0	489,6	533,9	393,8	403,6
Halálos munkahelyi balesetek száma	Ö	118	116	99	95	80	62
	F	116	107	92	89	76	60

<i>Forrás: NMH MMI</i>	N	2	9	7	6	4	2
Halálos balesetek incidenciája (halálos balesetek száma / 100 000 munkavállaló)		3,0	3,0	2,6	2,5	2,1	1,6
<i>A KSH és NMH MMI adatokból számolt</i>							
Foglalkozási megbetegedések száma	Ö	187	279	254	274	245	120
	F	135	206	182	182	132	75
	N	52	73	72	92	113	45
<i>Forrás: NMH MMI</i>							
Foglalkozási megbetegedések incidenciája (foglalkozási megbetegedések száma /100 000 munkavállaló)		4,8	7,2	6,7	7,2	6,4	3,1
<i>A KSH és NMH MMI adatokból számolt</i>							
Munkavédelmi felügyelők száma összesen		121 fő	145 fő	154 fő	150 fő	124 fő	102 fő
<i>Forrás: NMH MMI</i>							
Egy munkavédelmi felügyelőre jutó munkavállalók száma					25	30	38
<i>A KSH és NMH MMI adatokból számolt</i>		32 448	26 754	24 558	208	741	019
100 000 munkavállalóra eső ellenőrzések száma		652,3	648,8	572,7	586,3	523,0	432,2
<i>A KSH és NMH MMI adatokból számolt</i>							
Jogi eljárást eredményező jogsértések száma összesen		15 000*	16 000*	17 000*	18 500	16 534	13 273
<i>Forrás: NMH MMI</i>							

*: Becsült adat

2. Kivonat, a foglalkozás-egészségügyi szolgálatok éves jelentéséből:

Magyarországon 2012-ben a foglalkozás-egészségügyi alapszolgálatokban 2654 foglalkozás-egészségügyi orvos (1/3-a főállásban, 2/3-a részállásban) dolgozott, tevékenységüket 2.649 foglalkozás-egészségügyiápoló segítette. Az alapszolgálatokban dolgozó egyéb diplomások (pl. toxikológus, higiénikus, ergonómus, pszichológus, munkavédelmi szakember) száma 195 fő volt.

A beszámolót küldő foglalkozás-egészségügyi szolgálatok 2012-ben 96989 gazdálkodó szervezet 2 077 666 fő munkavállalóját látták el. A gazdálkodó szervezetek megoszlása: 70% mikro-, 21% kis-, 7% közepes- és 2% nagyvállalkozás a létszám-kategóriák alapján. A foglalkoztatottak veszélyesség szerinti besorolása szerint 5% az „A”, 24% a „B”, 48% a „C” és 23% a „D” foglalkozás-egészségi osztályba tartozott.

Nemzetgazdasági ágak szerint a foglalkozás-egészségügyi szolgálatok általi „lefedettség” (az alkalmazásban állók közül ellátásban részesülők aránya) 2012-ben az alábbi képet mutatja: a humán-egészségügyi és szociális ellátásban 89%, a kereskedelem, vendéglátás, szállítás ágazatában 87%, a mezőgazdaságban is 86%, de az építőiparban és az oktatásban már csak 77%, a feldolgozóiparban, a villamos-energia iparban, a bányászatban 75%. Az ellátottság a legalacsonyabb, mindössze 64%-os az adminisztratív és szolgáltatói, információ és kommunikáció, pénzügyi, közigazgatási, stb. szektorban.

A beszámolók összesítése alapján keresztmetszeti képet kapunk az ellátott munkavállalók munkahelyi megterheléséről az alábbiak szerinti bontásban.

A munkavégzésből eredő megterhelések:

- a) Fizikai munkát végzett > 1,2 M munkavállaló (~45%-uk közepes és nehéz fizikai munkát), közülük mintegy 60 Ezer fő dolgozott kedvezőtlen klíma viszonyok között (melegben, hidegben).
- b) A szellemi tevékenységet végzők körében közel 740 Ezer főt tett ki a fokozott pszichés megterhelés (több mint felénél a képernyő előtti munkavégzés miatt), és 195 Ezer fő felett van a pszichoszociális kockázatoknak kitett munkavállalók száma.

Az egészségkárosító kóroki tényezőkből eredő megterhelések:

- a) Fizikai kóroki tényezőknek kitett 271 220 fő munkavállaló, ebből: zajnak 195054 fő, helyileg (kéz-kar) ható vibrációnak 19931 fő, egésztest vibrációnak 27449 fő, túlnyomás alatt végzett munkának 94 fő, ionizáló sugárzásnak 9264 fő, nem ionizáló sugárzásnak 19428 fő.
- b) Kémiai kóroki tényezőknek kitett munkavállalók száma 57 590 fő volt, amiből sorrendben a rákkeltő vegyi anyagok, az ólom és vegyületei, a toluol, xilol, benzol, a növényvédő szerek, a tüdőfibrozist okozó porok, a nitrogén-oxidul, a króm-vegyületek, a nikkel, a kobalt, az n-hexán, az etil-benzol, a szén-monoxid, a sztirol expozíció a legnagyobb.
- c) Biológiai kóroki tényezőkkel potenciálisan exponált munkavállalók száma 625587 fő volt, ami főleg az egészségügyben dolgozókat érintette a hepatitis A-B-C, az influenza vírusok, a salmonella baktériumok által, de más ágazatokban jelentős a kullancs-encephalitis veszélye is. A járványügyi érdekből kiemelt munkakörökben foglalkoztatottak száma közel 350 Ezer volt. Munkakörhöz kötött védőoltásban(influenza, kullancs-encephalitis, hepatitis B és A, hastífusz, tetanusz, stb.) 72611 fő részesült.
- d) Baleseti veszéllyel járó kóroki tényezők hatása csaknem 380 ezer főt érintett.

A munkavállalók egészségi állapotának ellenőrzése a munkájukkal kapcsolatban:

- a) Munkaköri (előzetes, időszakos, soron kívüli és záró) alkalmassági vizsgálatok, amelynek száma meghaladta az 1,7 Milliót, de az egyéb alkalmassági vizsgálatok (külföldi munkavállalás, gépjárművezetői és lőfegyver egészségi alkalmasság, stb.) is.
- b) A foglalkozási megelőző gondozói tevékenység több mint 330 Ezer főt érintett, ami főként a szív-érrendszeri, a mozgásszervi, az anyagcsere, a légzőszervi, stb. idült betegeket jelentett, de 30 Ezer fő felett volt a rehabilitált gondozottak száma is.
- c) Sürgős orvosi ellátás heveny rosszullét (47018 eset) és munkabaleset (9104 eset) miatt történt.
- d) Egyéb orvosi ellátást közel 342 ezer fő vett igénybe.
- e) az egészségmegőrző tevékenység közül a szűrővizsgálatok 507500 esettel szerepelnek, az egészségmegőrző akció-programokon és előadásokon 268145 fő vett részt.

Munkahigiénés és rehabilitációs tevékenység:

Az alapszolgálatok 354509 esetben végeztek munkahigiénés tevékenységet (tanácsadást, munkahelyen végzett vizsgálatokat, a vizsgálat eredményeként javasolt intézkedéseket, konzultációkat, stb.), a foglalkozási rehabilitációs intézkedések éves száma 6867 volt.

A beszámolást küldő foglalkozás-egészségügyi alapszolgálatok éves összforgalma közel 3,2 millió volt, a 70 foglalkozás-egészségügyi szakellátó helyé meghaladta a 70 ezret.

3. Az irányelvek jegyzéke

- A **89/391/EGK irányelv** (1989. június 12.) a **munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását** ösztönző intézkedések bevezetéséről⁵, a 2007/30/EK irányelv⁶ által módosítva;
- A **Tanács 89/654/EGK irányelve**⁷ (1989. november 30.) a **munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményekről** (első egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében);
- Az Európai Parlament és a Tanács **2009/104/EK irányelve**⁸ (2009. szeptember 16.) a munkavállalók által a munkájuk során használt **munkaeszközök** biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről (második egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében – a 95/63/EK és a 2001/45/EK irányelvekkel módosított 89/391/EGK irányelv egységes szerkezetbe foglalása);
- A **Tanács 89/656/EGK irányelve**⁹ (1989. november 30.) a munkavállalók által a munkahelyen használt **egyéni védőeszközök** egészségvédelmi és biztonsági minimumkövetelményeiről (harmadik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikk (1) bekezdése értelmében);
- A **Tanács 90/269/EGK irányelve**¹⁰ (1990. május 29.) az elsősorban a munkavállalók hátsérülésének kockázatával járó **kézi tehermozgatásra** vonatkozó egészségvédelmi és biztonsági minimumkövetelményekről (negyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében);

⁵ 44 HL L 183., 1989.6.29., 1. o.

⁶ 45 HL L 165., 2007.6.27., 21. o.

⁷ 45 HL L 165., 2007.6.27., 21. o.

⁸ 47 HL L 260., 2009.10.3., 5. o.

⁹ 47 HL L 260., 2009.10.3., 5. o.

¹⁰ 47 HL L 260., 2009.10.3., 5. o.

- **A Tanács 90/270/EGK irányelve**¹¹ (1990. május 29.) a **képernyő előtt végzett munka** biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről (ötödik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében);
- Az Európai Parlament és a Tanács **2004/37/EK irányelve**¹² (2004. április 29.) a munkájuk során **rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel** kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében – a 90/394/EGK irányelv egységes szerkezetbe foglalása);
- Az Európai Parlament és a Tanács **2000/54/EK irányelve**¹³ (2000. szeptember 18.) a munkájuk során **biológiai anyagokkal** kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (hetedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében – a 90/679/EGK irányelv egységes szerkezetbe foglalása);
- **A Tanács 92/57/EGK irányelve**¹⁴ (1992. június 24.) az időszakos vagy helyileg változó **építkezések** biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeinek végrehajtásáról (nyolcadik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében);
- **A Tanács 92/58/EGK irányelve**¹⁵ (1992. június 24.) a munkahelyi biztonsági, illetve egészségvédelmi **jelzésekre** vonatkozó minimumkövetelményekről (kilencedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében);
- **A Tanács 92/85/EGK irányelve**¹⁶ (1992. október 19.) a **várandós**, a gyermekágyas vagy szoptató **munkavállalók** munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (tizedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében);
- **A Tanács 92/91/EGK irányelve**¹⁷ (1992. november 3.) az **ásványi nyersanyagok fűrólyukon keresztül történő kitermelésével foglalkozó iparágakban** dolgozó munkavállalók biztonsága és egészségvédelme

¹¹ 47 HL L 260., 2009.10.3., 5. o.

¹² 51 HL L 229., 2004.6.29., 23. o.

¹³ 52 HL L 262., 2000.10.17., 21. o.

¹⁴ 53 HL L 245., 1992.8.26., 6. o.

¹⁵ 54 HL L 245., 1992.8.26., 23. o.

¹⁶ 55 HL L 348., 1992.11.28., 1. o.

¹⁷ 56 HL L 348., 1992.11.28., 9. o.

javításának minimumkövetelményeiről (tizenegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében);

- **A Tanács 92/104/EGK irányelve**¹⁸ (1992. december 3.) **az ásványi nyersanyagok külszíni és felszín alatti kitermelésével** foglalkozó iparágakban dolgozó munkavállalók biztonsága és egészségvédelme javításának minimumkövetelményeiről (tizenkettedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében);
- **A Tanács 93/103/EK irányelve**¹⁹ (1993. november 23.) a **halászhajók** fedélzetén végzett munka biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről (tizenharmadik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében);
- **A Tanács 98/24/EK irányelve**²⁰ (1998. április 7.) a munkájuk során **vegyi anyagokkal** kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről (tizenegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében);
- Az Európai Parlament és a Tanács **1999/92/EK irányelve**²¹ (1999. december 16.) a **robbanásveszélyes léghő** kockázatának kitett munkavállalók biztonságának és egészségvédelmének javítására vonatkozó minimumkövetelményekről (tizenötödik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében);
- Az Európai Parlament és a Tanács **2002/44/EK irányelve**²² (2002. június 25.) a munkavállalók **fizikai tényezők (vibráció)** hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről (tizenhatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében);
- Az Európai Parlament és a Tanács **2003/10/EK irányelve**²³ (2003. február 6.) a munkavállalók **fizikai tényezők (zaj)** hatásának való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről (tizenhetedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében);

¹⁸ 57 HL L 404., 1992.12.31., 10. o.

¹⁹ 58 HL L 307., 1993.12.13., 1. o.

²⁰ 59 HL L 131., 1988.5.5., 11. o.

²¹ 60 HL L 23., 2000.1.28., 57. o.

²² 61 HL L 177., 2002.7.6., 13. o.

²³ 62 HL L 42., 2003.2.15., 38. o.

- Az Európai Parlament és a Tanács **2004/40/EK irányelve**²⁴ (2004. április 29.) a munkavállalók **fizikai tényezők (elektromágneses terek)** hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről (18. egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében), a 2008/46/EK irányelvvél²⁵ módosítva;
- Az Európai Parlament és a Tanács **2006/25/EK irányelve**²⁶ (2006. április 5.) a munkavállalók **fizikai tényezők** hatásának való expozíciójára (**mesterséges optikai sugárzás**) vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről (tizenkilencedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében);
- Az Európai Parlament és a Tanács **2009/148/EK irányelve**²⁷ (2009. november 30.) a munkájuk során **azbeszttel** kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (a 91/382/EGK and 2003/18/EK irányelvekkel módosított 83/477/EGK irányelv egységes szerkezetbe foglalása);
- **A Tanács 91/383/EEC irányelve**²⁸ (1991. június 25.) **a határozott idejű vagy munkaerő-kölcsönzés céljából létesített munkaviszonyban álló munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségének javítását elősegítő intézkedések kiegészítéséről**;
- **A Tanács 92/29/EGK irányelve**²⁹ (1992. március 31.) **a hajók fedélzetén a jobb orvosi ellátás biztosítását célzó biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményekről**;
- **A Tanács 94/33/EK irányelve**³⁰ (1994. június 22.) a fiatal személyek munkahelyi védelméről.

4. Az EU Irányelveket megvalósító Nemzeti jogszabályok kimutatása

EU Irányelv és Ajánlás	Nemzeti jogszabály	
	címe	rövidített

²⁴ 63 HL L 184., 2004.5.24., 1. o.

²⁵ 64 HL L 114., 2008.4.26., 88. o.

²⁶ 65 HL L 114., 2006.4.27., 38. o.

²⁷ 65 HL L 114., 2006.4.27., 38. o.

²⁸ 67 HL L 206., 1991.7.29., 19. o.

²⁹ 68 HL L 113., 1992.4.30., 19. o.

³⁰ 69 HL L 216., 1994.8.20., 12. o.

		neve
89/391/EGK irányelv a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről	1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről (és irányadó rendelkezései)	Mvt.
89/654/EGK irányelv a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményekről	3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről	SzCsM-EüM együttes rendelet
2009/104/EK irányelv a munkavállalók által a munkájuk során használt munkaeszközök biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről	14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről	FMM rendelet
89/656/EGK irányelv a munkavállalók által a munkahelyen használt egyéni védőeszközök egészségvédelmi és biztonsági minimumkövetelményeiről	65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről	EüM rendelet
90/269/EGK irányelv az elsősorban a munkavállalók hátsérülésének kockázatával járó kézi tehermozgatásra vonatkozó egészségvédelmi és biztonsági minimumkövetelményekről	25/1998. (XII. 27.) EüM rendelet az elsősorban hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeiről	EüM2 rendelet
90/270/EGK irányelv a képernyő előtt végzett munka biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről	50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet a képernyő előtti munkavégzés minimális egészség-ügyi és biztonsági követelményeiről	EüM3 rendelet
2004/37/EK irányelv a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről	26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről	EüM4 rendelet
2000/54/EK irányelv a munkájuk során biológiai anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről	61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről	EüM5 rendelet
91/383/EGK irányelv a határozott	A Munka Törvénykönyvéről szóló	Mt.

<p>idejű vagy munkaerő-kölcsönzés céljából létesített munkaviszonyban álló munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségének javítását elősegítő intézkedések kiegészítéséről</p>	<p>1992. évi XXII. törvény (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)</p>	
<p>92/29/EGK irányelv a hajók fedélzetén a jobb orvosi ellátás biztosítását célzó biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményekről</p>	-	-
<p>92/57/EGK irányelv az időszakos vagy helyileg változó építkezések biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeinek végrehajtásáról</p>	<p>4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről</p>	<p>SzCsM-EüM2 együttes rendelet</p>
<p>92/58/EGK irányelv a munkahelyi biztonsági, illetve egészségvédelmi jelzésekre vonatkozó minimumkövetelményekről</p>	<p>2/1998. (I. 16.) MüM rendelet a munka-helyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről</p>	<p>MüM rendelet</p>
<p>92/85/EGK irányelv a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről</p>	<p>1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről, (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről) 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről, 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről</p>	<p>Mt. Mvt. NM rendelet</p>
<p>2003/88/EK irányelv a munkaidő-szervezés egyes kérdéseiről</p>	<p>1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről) 1996. évi LXXV. törvény a munkaügyi ellenőrzésről 1993. évi XCIII. törvény a</p>	<p>Mt. Met. Mvt.</p>

	munkavédelemről (és irányadó rendelkezései)	
92/91/EGK irányelv az ásványi nyersanyagok fúrólukon keresztül történő kitermelésével foglalkozó iparágakban dolgozó munkavállalók biztonsága és egészségvédelme javításának minimumkövetelményeiről	4/2001. (II. 23.) GM rendelet a bánya-üzemekben megvalósítandó biztonsági és egészségvédelmi követelmények minimális szintjéről	GM rendelet
92/104/EGK irányelv az ásványi nyersanyagok külszíni és felszín alatti kitermelésével foglalkozó iparágakban dolgozó munkavállalók biztonsága és egészségvédelme javításának minimumkövetelményeiről	4/2001. (II. 23.) GM rendelet a bányaüzemekben megvalósítandó biztonsági és egészségvédelmi követelmények minimális szintjéről	GM rendelet
93/103/EK irányelv a halászhajók fedélzetén végzett munka biztonsági és egészségvédelmi minimum-követelményeiről	4/2001. (IX. 26.) SzCsM-EüM együttes rendelet a tengeri halászhajók fedélzetén dolgozók munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről	GM rendelet
94/33/EK irányelv a fiatal személyek munkahelyi védelméről	33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munka-köri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről	NM rendelet
98/24/EK irányelv a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről	25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról	EüM-SzCsM együttes rendelet
1999/92/EK irányelv a robbanásveszélyes légkör kockázatának kitett munkavállalók biztonságának és egészségvédelmének javítására vonatkozó minimumkövetelményekről	3/2003. (III. 11.) FMM-ESzCsM együttes rendelet a potenciálisan robbanás-veszélyes környezetben levő munkahelyek minimális munkavédelmi követelményeiről	FMM-ESzCsM együttes rendelet
2002/44/EK irányelv a munkavállalók fizikai tényezők (vibráció) hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimum-	22/2005. (VI. 24.) EüM rendelet a rezgésepxozíciónak kitett munkavállalókra vonatkozó minimális egészségi és munkabiztonsági követelményekről	EüM6 rendelet

követelményekről		
2003/10/EK irányelv a munkavállalók fizikai tényezők (zaj) hatásának való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimum-követelményekről	66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet a munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről	EüM7 rendelet
2004/40/EK irányelv a munkavállalók fizikai tényezők (elektromágneses terek) hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről	A 0 Hz – 300 GHz közötti frekvencia tartományú elektromos, mágneses és elektromágneses terek lakosságra vonatkozó egészségügyi határértékeiről szóló 63/2004. (VII.26.) ESZCSM rendelet	ESZCSM rendelet
2006/25/EK irányelv a munkavállalók fizikai tényezők hatásának való expozíciójára (mesterséges optikai sugárzás) vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimum-követelményekről	22/2010. (V. 7.) EüM rendelet a munkavállalókat érő mesterséges optikai sugárzás expozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről	EüM8 rendelet
2009/148/EK irányelv a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről	12/2006. (III. 23.) EüM rendelet az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről	EüM9 rendelet
Az EU Bizottság 2003/670/EK ajánlása a foglalkozási betegségek 2003. évi európai jegyzékéről	27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról	NM1 rendelet